

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ
ครูสุกฤณา นกเทียน

มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมได้
๒. สามารถจำแนกสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมได้
๓. ตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์

คำถามชวนคิด

นักเรียนสามารถให้ความหมายของ
คำว่า **ธรรมชาติ** ได้หรือไม่

คำตอบ

สิ่งที่เกิดขึ้นได้เอง
มนุษย์ไม่ได้สร้างขึ้น

คำถามชวนคิด

นักเรียนสามารถให้ความหมายของ
คำว่า **สิ่งแวดล้อม** ได้หรือไม่

คำตอบ

สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา

ประเภทสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทางธรรมชาติ

สิ่งมีชีวิต

สิ่งไม่มีชีวิต

สิ่งที่มีชีวิต

```
graph LR; A[สิ่งที่มีชีวิต] --> B[ ]; A --> C[ ]; A --> D[ ]
```

The diagram features a central pink box with the Thai text 'สิ่งที่มีชีวิต' (Living Things). Three black arrows originate from the right side of this box and point to three separate empty rectangular boxes on the right. The top box has a purple border, the middle box has a blue border, and the bottom box has a pink border. The entire diagram is set against a light green background with a thick orange border and some decorative elements on the left and right edges.

สิ่งที่มีชีวิต

วัว

สุนัข

หมู

สิ่งที่ไม่มีชีวิต

สิ่งที่ไม่มีชีวิต

ดิน

น้ำ

แร่ธาตุ

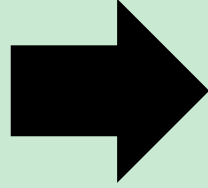
ประเภทสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทางธรรมชาติ

สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ป่าไม้

สัตว์ป่า อากาศ ดิน น้ำ สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัย

สิ่งแวดล้อมอื่นประกอบ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

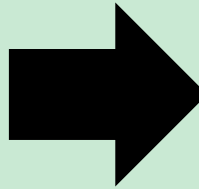
สิ่งที่มีชีวิต

หรือเรียกว่า สิ่งแวดล้อมทาง
ชีวภาพเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมี
คุณสมบัติเฉพาะตัวของสิ่งมีชีวิต
เช่น พืช สัตว์

สิ่งที่ไม่มีชีวิต

หรือสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ
อาจจะมองเห็นหรือมองไม่เห็น
เช่น แร่ธาตุ อากาศ เสียง

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

โครงสร้างทาง
ธรณีวิทยา

ภูมิประเทศ

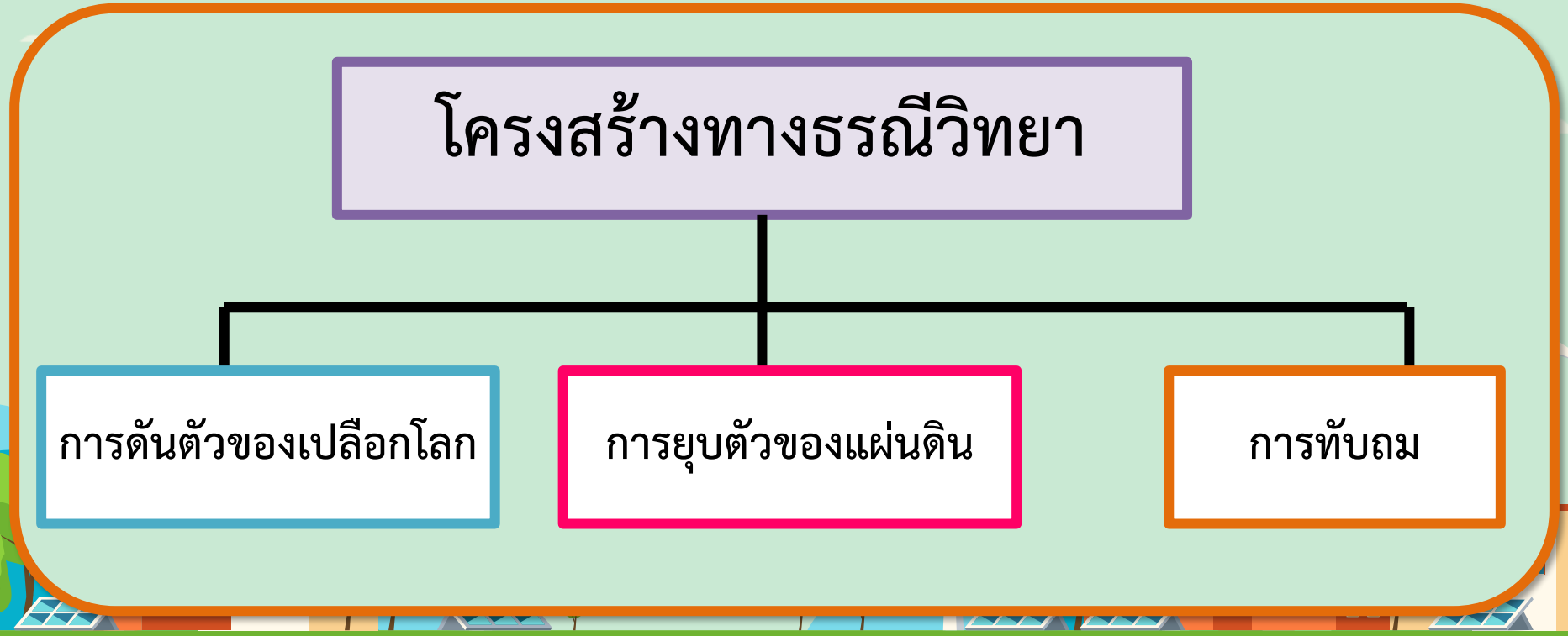
ดิน

แหล่งน้ำ

ภูมิอากาศ

โครงสร้างทางธรณีวิทยา


```
graph TD; A[โครงสร้างทางธรณีวิทยา] --> B[การดันตัวของเปลือกโลก]; A --> C[การยุบตัวของแผ่นดิน]; A --> D[การทับถม];
```

การดันตัวของเปลือกโลก

การยุบตัวของแผ่นดิน

การทับถม

การดันตัวของเปลือกโลก

ทำให้เกิดการโค้ง โกง งอ
ปรากฏเป็นเทือกเขาต่าง ๆ
โดยเฉพาะในเขตภาคเหนือ
และภาคตะวันตก

การทับถม

<https://mitaryevo.wordpress.com>

ของเศษหิน ดิน กรวดทราย ตะกอน
น้ำ และตะกอนทะเลเป็นระยะ
เวลานาน ประกอบกับการยกตัวสูงขึ้น
ของแผ่นดินทำให้เกิดเป็นที่ราบ ซึ่ง
นับวันจะขยายเป็นบริเวณกว้างมาก
ขึ้น เช่น **บริเวณที่ราบภาคกลาง**

ภูมิประเทศ

<https://th.wikipedia.org/wiki/%>

ภูเขา มีความสูง ๒๐๐ เมตรขึ้นไป
มีลักษณะเป็น ภูเขาโดด
ทิวเขา และเทือกเขา และเทือกเขา
พบมากในภาคเหนือและ
ภาคตะวันตก

ภูมิประเทศ

<https://sites.google.com/site/jandee1416/3-phumiprathes-kab-laksna-thang-sangkhn-ni-chumchn/3-2-thi-dxn>

ที่ราบสูง พบบริเวณ
ภาคตะวันออกเฉียง ซึ่งมีระดับ
ความสูงแยกจากที่ราบภาคกลางที่
ดอนและทที่ราบภาคตะวันออกเฉียง
อย่างชัดเจน

ภูมิประเทศ

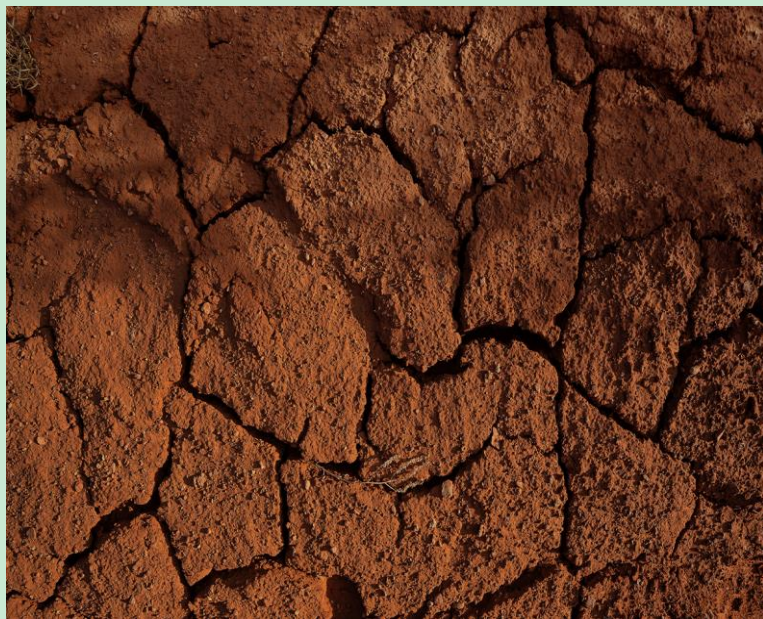
ที่ราบ มีความสูงน้อยกว่า
๑๐๐ เมตร มีลักษณะเป็นที่ราบพบ
เป็นบริเวณกว้างในภาคกลาง ที่ลุ่ม
ชายฝั่งทะเลและเกาะ

ดิน

- ปัจจัยควบคุม ได้แก่ วัตถุดิบ
กำเนิดดิน ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ
พืชพันธุ์ และระยะเวลา

ดิน

<https://www.brighttv.co.th/horoscope/dream-soil>

- ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น
จึงมีสภาพอากาศร้อนและ
มีฝนตกชุก ส่งผลให้ดินสลายตัว
อย่างรวดเร็ว แร่ธาตุในดินจึงถูกชะ
ล้างไปมาก ทำให้ดินขาด
ความสมบูรณ์

แหล่งน้ำ

มาจาก ๓ แหล่งที่สำคัญ ได้แก่
แหล่งน้ำผิวดิน เช่น แม่น้ำ ห้วย
หนอง คลอง บึง

แหล่งน้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาล

น้ำฝน

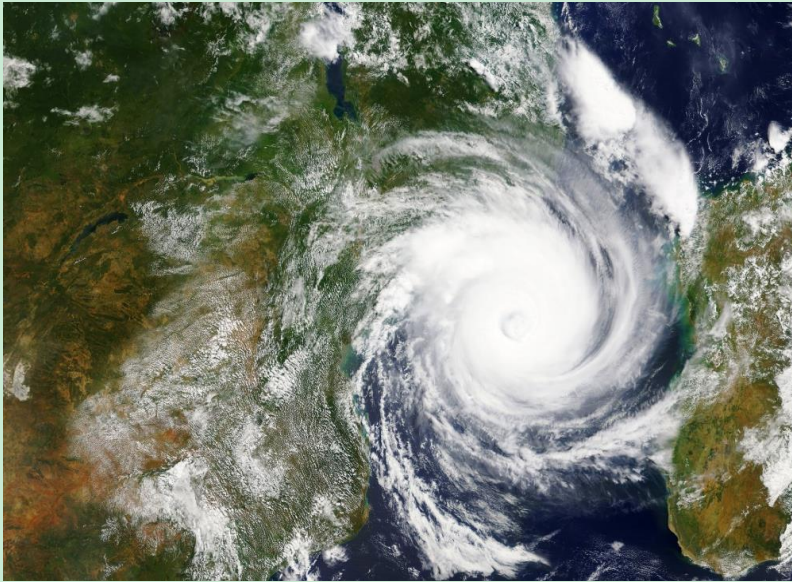
<http://www.csccivil.co.th/view/403>

ภูมิอากาศ

- ปัจจัยควบคุม ได้แก่ ที่ตั้ง
ความใกล้ไกลพื้นดินและพื้นน้ำ
ระดับความสูงของพื้นที่
ภูมิประเทศที่กั้นขวาง ลมประจำที่
พัดผ่านและพายุ

ภูมิอากาศ

- พายุ ที่มีอิทธิพลต่อประเทศไทย
ส่วนใหญ่เป็นพายุหมุนเขตร้อน
ได้แก่ พายุดีเปรสชัน พายุโซนร้อน
และพายุไต้ฝุ่น

สิ่งแวดล้อมทางสังคม

สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม ได้แก่
ขนบธรรมเนียม ประเพณี เชื้อชาติ
ศาสนา ภาษา การประกอบอาชีพ

คำถามชวนคิด

บ้านของนักเรียนประกอบอาชีพใดบ้าง

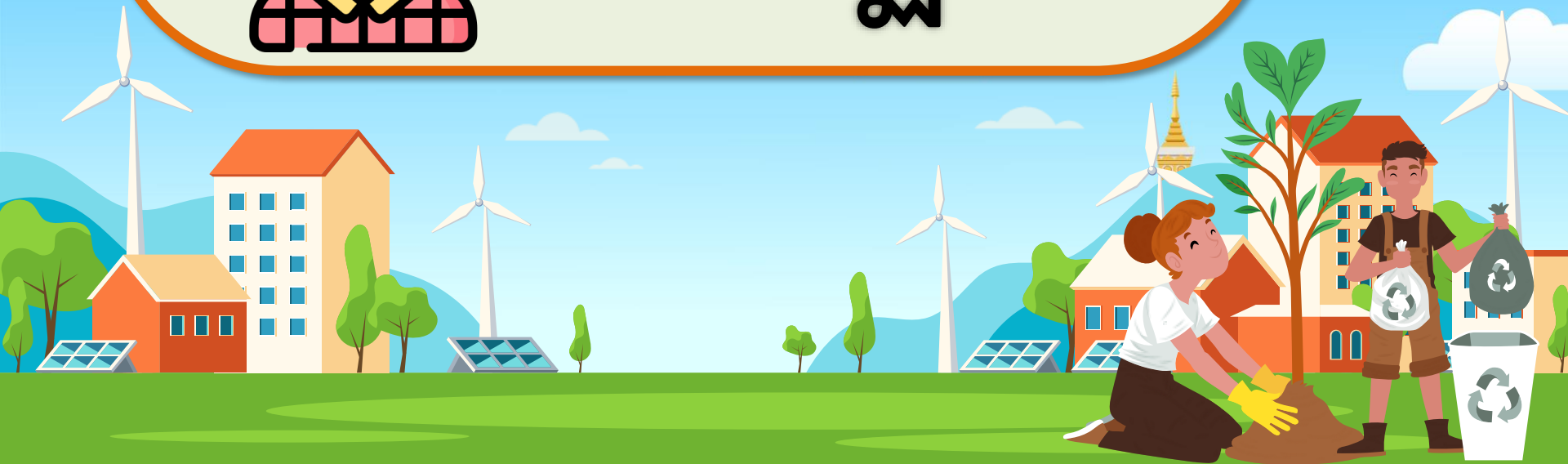
คำตอบ

ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ประมง ค้าขาย

ขั้นตอนปฏิบัติ

คำชี้แจง : ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗
เรื่อง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตาม
ความเหมาะสม

ใบงานที่ ๗ เรื่อง อนุรักษ์กับสิ่งแวดล้อม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง มองดูธรรมชาติ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง อนุรักษ์กับสิ่งแวดล้อม
รายวิชา สังคมศึกษา รหัส ส๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างและแยกประเภทของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมทางสังคม

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	สิ่งแวดล้อมทางสังคม
๑.	๑.
๒.	๒.
๓.	๓.
๔.	๔.
๕.	๕.

ใบงานที่ ๗

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

สิ่งแวดล้อมทางสังคม

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

๑. ดิน

๒. น้ำ

๓. ป่าไม้

๔. สัตว์ป่า

๕. แม่น้ำ

สิ่งแวดล้อมทางสังคม

๑. ประเพณี

๒. ภาษา

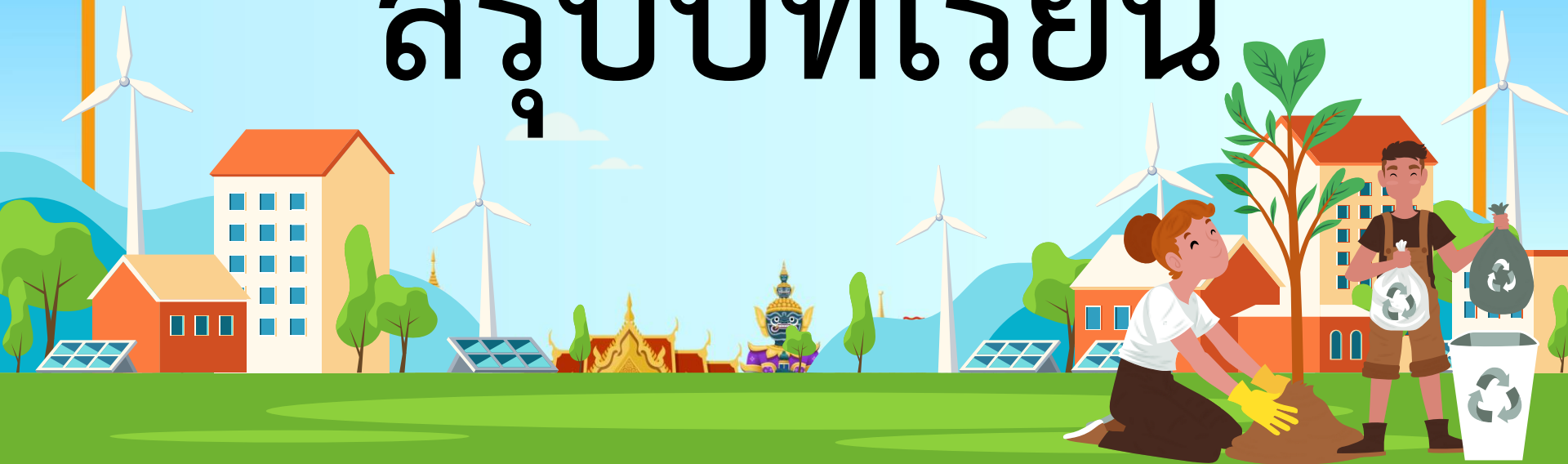
๓. ศาสนา

๔. การประกอบอาชีพ

๕. เครื่องแต่งกาย

สรุปบทเรียน

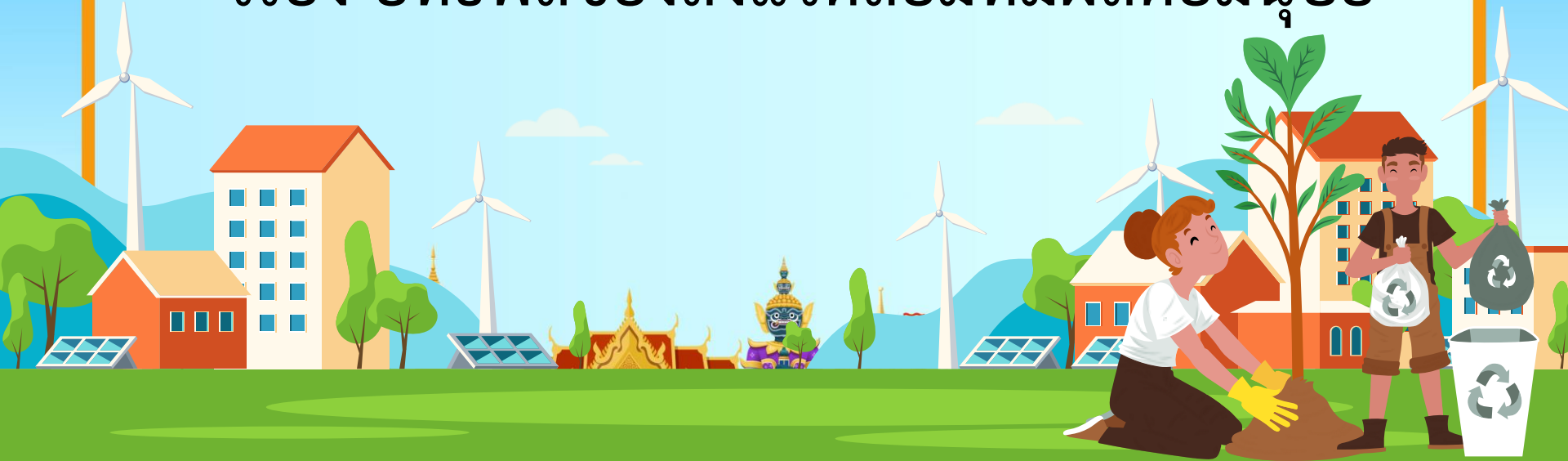

สิ่งแวดล้อมทางทางธรรมชาติ
มีทั้งสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นและธรรมชาติสร้างขึ้น
รวมถึงทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตที่ต้องพึ่งพา
อาศัยธรรมชาติและสังคม

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อมนุษย์

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๘

เรื่อง อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อมนุษย์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

